

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут економіки і права
Кафедра інтелектуальної власності та цивільно правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА СУМІЖНІ ПРАВА»

1. Загальна інформація про курс

Мова викладання	Курс викладається українською
Статус дисципліни	Обов'язкова
Викладачі	Іващенко Віктор Анатолійович д.ю.н., доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін
Код класу /	q47poivі
Корпоративна пошта / E-mail:	vikvator777@vu.cdu.edu.ua
Затвердження та перегляд робочої навчальної програми	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри 29.08.2025, протокол № 01

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Авторське право і суміжні права» вивчає загальні положення авторського права, тенденції розвитку, основні інститути права інтелектуальної власності, серед яких важливе місце посідає інститут авторського права і суміжних прав. Змістом курсу є вивчення питань правового регулювання відносин, пов'язаних із створенням, розпорядженням та використанням результатів творчої діяльності людини, розкриття змісту основних нормативних актів у сфері авторського права і суміжних прав, розуміння їх ролі у регулюванні суспільних відносин.

3. Мета та цілі курсу

Метою курсу є вивчення питань правового регулювання відносин, пов'язаних із створенням, розпорядженням та використанням результатів творчої діяльності людини у гуманітарній сфері, розкриття змісту основних нормативних актів авторського права і суміжних прав, розуміння їх ролі у регулюванні суспільних відносин.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Авторське право та суміжні права». У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати і розуміти фундаментальні і прикладні аспекти авторського права, розуміти основні категорії охорони та захисту авторських прав; уміти використовувати в професійній діяльності знання вміння самостійно вирішувати складні практичні завдання, вміння аналізувати конкретні обставини з урахуванням економічних та правових реалій; складати тексти документів, необхідних для набуття та реєстрації прав на об'єкти авторського права; розпоряджатися власними майновими правами. зокрема, ефективно використовувати передбачені законом засоби захисту авторських прав; орієнтуватися в сучасних підходах до розуміння основних порушень авторського права; знати основні типи види порушень авторського права; вміти запобігати появі фактів плагіату.

4. Компетентності та очікувані результати навчання

Навчальна дисципліна «Авторське право та суміжні права» забезпечує формування компетентностей, передбачених ОПП магістрів спеціальності D8 «Право».

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності (визначені стандартом та освітньою програмою компетентності, формування яких забезпечує ця навчальна дисципліна)

- СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
- СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.
- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.
- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

- СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
- СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
- СК16. Здатність застосовувати акти законодавства у сфері інтелектуальної власності з метою ефективної охорони та захисту прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, **програмними результатами вивчення** дисципліни «Авторське право та суміжні права» є такі:

- РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
- РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
- РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
- РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
- РН 18. Аналізувати та оцінювати практичні аспекти застосування норм законодавства у сфері охорони прав інтелектуальної власності.
- РН 19. Використовувати знання у сфері інтелектуальної власності з метою розв'язання практичних проблем, пов'язаних з охороною та захистом прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.
- РН 20. Здійснювати розробку проектів юридичних документів пов'язаних з набуттям та розпорядженням правами інтелектуальної власності.
- РН 21. Використовувати знання та практичні навички договірної та претензійно-позовної роботи у сфері приватного права та інтелектуальної власності.

5. Обсяг і характеристика курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітній ступінь	магістр	магістр

Освітня програма, спеціальність	D8 Право, Приватне право та інтелектуальна власність	D8 Право, Приватне право та інтелектуальна власність
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Кількість годин навчальних занять	30	16
Лекційні заняття	14	8
Практичні заняття	0	0
Семінарські заняття	16	8
Лабораторні заняття	0	0
Самостійна та індивідуальна робота	60	74
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

6. Пререквізити курсу

«Авторське право та суміжні права» тісно взаємопов'язана з іншими дисциплінами, що викладаються для студентів магістратури. Так, інститут авторського права та суміжних прав є невід'ємною складовою інституту цивільного права, а відтак дисципліна «Авторське право і суміжні права» тісно взаємопов'язана з дисципліною «Актуальні проблеми цивільного, господарського права та процесів» та дисципліною «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності». Зважаючи на наявність тісних зв'язків з іншими фундаментальними курсами, дисципліна «Авторське право та суміжні права» є невід'ємним компонентом основного блоку дисциплін ОПІ магістр.

7. Технічне забезпечення

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних офісних програм та онлайн-сервісів

8. Політика курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсів, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до екзамену, він може виконати передбачені програмою завдання, узгодивши з викладачем терміни виконання.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів можуть бути кваліфіковані як академічна недоброчесність. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

Відвідування занять. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усі строків визначених для виконання усі видів письмових робіт, передбачених курсом.

9. Схема курсу

Тема, основні питання / завдання	Розподіл годин за темами та формам и занять (денна/з аочна)	Форми та методи проведення	Література . Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год	Форма контролю, бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ					
Лекція 1. Тема. Поняття та джерела авторського права і суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти авторського права <i>Логіка викладу:</i> 1. Поняття та загальна характеристика об'єктів авторського права. 2. Вимоги до творів як об'єктів авторського права. 3. Види об'єктів авторського права. Самостійні та несамоістійні (похідні і складені) твори як об'єкти авторського права.	2	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–3 Додаткова: 7-12; 15-19; 22; 21-23. 24-30.	Опрацювати питання. 1. Система міжнародної охорони авторського права і суміжних прав. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). 2. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів. 3. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Всього: (4/5 години)	

4. Твори, що не можуть бути об'єктами авторського права. 5. Поняття та загальна характеристика суб'єктів авторського права.					
Лекція 2. Тема. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів авторського права. <i>Логіка викладу:</i> 1. Поняття особистих немайнових прав автора. 2. Поняття та загальна характеристика майнових прав автора. 3. Винагорода за використання творів 4. Випадки вільного використання творів.	2 / 2	Лекція. Обговорення теоретичних питань у форматі дискусії	Основна: 1–3 Додаткова: 7-12;16-22, 24-30.	Опрацювати питання: 1. Виникнення суб'єктивних авторських прав. 2. Презумпція авторства. 3. Строк дії суб'єктивних авторських прав. Всього: (4/5 години)	
Лекція 3. Тема. Виникнення, здійснення та межі авторських прав. <i>Логіка викладу:</i> 1. Виникнення авторського права. Презумпція авторського права. 2. Державна реєстрація авторського права в Україні. 3. Авторське право на службові твори. 4. Строки охорони авторських прав.	2 / 2	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–3 Додаткова: 10, 16, 19, 22, 27.	Опрацювати питання. 1. Авторське права на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору та за замовленням. 2. Комп'ютерні програми і бази даних як об'єкти авторського права. Всього: (4/5 години)	
Семінарське заняття 1.	2	Вільна дискусія	Основна: 1–3	1.Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття (2 год)	Опитування на семінарі,

Тема. Поняття, загальна характеристика та джерела авторського права і суміжних прав. Міжнародна охорона авторського права і суміжних прав. План семінарського заняття: 1. Поняття та загальна характеристика авторського права і суміжних прав. 2. Завдання і функції авторського права і суміжних прав. Принципи авторського права і суміжних прав. 3. Джерела авторського права і суміжних прав: Конституція України як джерело авторського права і суміжних прав; Регулювання нормами Цивільного кодексу відносин, пов'язаних зі створенням і використанням творів науки, літератури та мистецтва та інших об'єктів авторського права і суміжних прав; Загальна характеристика підзаконних нормативно-правових актів як джерел авторського права і суміжних прав. 4. Система міжнародної охорони авторського права і суміжних прав. Всесвітня організація інтелектуальної власності..			Додаткова: 7-12; 15-19; 22; 21-23. 24-30.	2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.) Всього: (4/5 години)	(0-5 балів). Завдання: до 5 балів
---	--	--	--	---	--------------------------------------

Семінарське заняття 2. Тема. Об'єкти та суб'єкти авторського права План семінарського заняття: 1. Поняття та загальна характеристика об'єктів авторського права. Вимоги до творів як об'єктів авторського права. 2. Види об'єктів авторського права. Самостійні та несамостворені (похідні і складені) твори як об'єкти авторського права. 3. Твори, що не можуть бути об'єктами авторського права. 4. Поняття та загальна характеристика суб'єктів авторського права. 5. Класифікація суб'єктів авторського права	2 / 2	Вільна дискусія Виконання практичних завдань та їх обговорення	Основна: 1–3 Додаткова: 7-12;16-22, 24-30.	1.Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/4 години)	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).
Семінарське заняття 3. Тема. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів авторського права. План семінарського заняття: 1. Поняття особистих немайнових прав автора. Право авторства. Право на недоторканість і цілісність твору (право на захист репутації автора). 2. Поняття та загальна характеристика майнових прав автора. 3. Поняття та види винагороди за використання творів автора. 4. Випадки вільного використання творів.	2	Вільна дискусія Виконання практичних завдань та їх обговорення	Основна: 1–3 Додаткова: 7-12;16-22, 24-30.	1.Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/4 години)	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).

5. Строк охорони майнових прав автора.					
Семінарське заняття 4. Тема. Виникнення, здійснення та межі авторських прав. План семінарського заняття: 1. Виникнення авторського права. Презумпція авторського права. 2. Державна реєстрація авторського права в Україні. 3. Державна реєстрація договорів про передачу авторських прав.	2 / 2	Презентація та їх обговорення Виконання практичних завдань та їх обговорення	Основна: 1–6 Додаткова: 10, 16, 19, 22, 27.	1. Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4 / 5 години)	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).
Модульна контрольна робота		Практичні завдання	Основна: 1–6 Додаткова: 7-30.	Повторити навчальний матеріал тем 1-3 (2/ 3 години)	10 балів
Всього балів за змістовим модулем 1					30
Всього годин за змістовим модулем 1	44 / 44				
Лекцій	6 / 4				
Семінарських занять	8 / 4				
Лабораторних занять					
Самостійна робота	30 / 36				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУМІЖНІ ПРАВА, КОЛЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ.					
Лекція 4. Тема. Окремі аспекти договірних відносин у сфері авторського права та суміжних прав. Логіка викладу: 1. Поняття та види авторського договору. 2. Зміст і сторони авторського договору.	2 / 2	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–6 Додаткова: 13, 18, 28.	Опрацювати питання. 1. Ліцензія на використання об'єкта авторського права. 2. Авторські договори. 3. Договори про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права.	

3. Припинення та розірвання авторського договору.				4. Договори про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Паушальні платежі та роялті. Всього: (2/3 години)	
Лекція 5. Тема. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Логіка викладу: 1. Поняття і загальна характеристика об'єктів суміжних прав. Умови, що ставляться до об'єктів суміжних прав. 2. Поняття суб'єктів суміжних прав. Види суб'єктів суміжних прав. 3. Виникнення та здійснення суміжних прав. Немайнові та майнові права суб'єктів суміжних прав. 4. Вільне використання об'єктів суміжних прав.	2	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–3 Додаткова: 9,12,16-18, 19-21.	Опрацювати питання. 1. Виникнення і здійснення суміжних прав. 2. Права виконавців. 3. Права виробників фонограм. 4. Права організацій мовлення. 5. Обмеження суміжних прав. 6. Строк дії суміжних прав. 7. Всього: (2/3 години)	
Лекція 6. Тема. Управління майновими авторськими та суміжними правами. Логіка викладу: 1. Управління майновими правами та його загальна характеристика 2. Особливості організації колективного управління 3. Реєстрація ОКУ.	2	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–3 Додаткова: 9,12,16-18, 19-21.	Опрацювати питання. 1. Способи управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав. 2. Правове регулювання компетенції та діяльності організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав. 3. Всього: (4/5 години)	

Лекція 7. Тема. Захист авторського права та суміжних прав. Логіка викладу: 1. Поняття та порядок захисту авторського права та суміжних прав. 2. Види порушення авторського права та суміжних прав. 3. Відповідальність за порушення авторського права та суміжних прав. 4. Поняття академічної доброчесності, плагіату та пошук плагіату в текстах.	2/2	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–3 Додаткова: 6,9,14,15,30 .	Опрацювати питання. Неюрисдикційні способи захисту авторського права та суміжних прав. Всього: (4 /5години)	
Семінарське заняття 5. Тема. Окремі аспекти договірних відносин у сфері авторського права та суміжних прав. План семінарського заняття: 1. Поняття та види авторського договору. Зміст і сторони авторського договору. Припинення та розірвання авторського договору. 2. Договір про передачу права на використання твору. 3. Договір про передачу (відчуження) авторських прав. 4. Договір замовлення. 5. Договір про розподіл майнових прав на службовий твір	2	Опитування. Практична робота щодо підготовки проєктів договорів.	Основна: 1–6 Додаткова: 13, 18, 28.	1.Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи Всього: (4 /5години).	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).

Семінарське заняття 6. Тема. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав План семінарського заняття: 1. Поняття і загальна характеристика об'єктів суміжних прав. Умови, що ставляться до об'єктів суміжних прав. 2. Поняття суб'єктів суміжних прав. Види суб'єктів суміжних прав. 3. Виникнення та здійснення суміжних прав. 4. Вільне використання об'єктів суміжних прав. 5. Строк дії суміжних прав.	2/2	Вільна дискусія Виконання задач та їх обговорення	Основна: 1–3 Додаткова: 9,12,16-18, 19-21.	1. Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (1 год.). Всього: (4 /4години).	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).
Семінарське заняття 7. Тема. Управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав План семінарського заняття: 1. Цілі і способи управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав. Поняття колективного управління та його роль у здійсненні авторського права і суміжних прав. 2. Правове регулювання компетенції та діяльності організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав.	2	Вільна дискусія Виконання задач та їх обговорення	Основна: 1–3 Додаткова: 9,12,16-18, 19-21.	1. Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4 /5години).	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).

3. Види організацій колективного управління та порядок їх реєстрації. 4. Функції організацій колективного управління авторським правом і суміжними правами.					
Семінарське заняття 8. Тема. Захист авторського права та суміжних прав План семінарського заняття: 1. Поняття та порядок захисту авторського права та суміжних прав (неюрисдикційний та юрисдикційний порядок захисту, претензійна робота) 2. Види порушення авторського права та суміжних прав. 3. Цивільно-правова відповідальність за порушення авторського права та суміжних прав. 4. Кримінальна та адміністративна відповідальність за порушення авторського права та суміжних прав. 5. Поняття академічної доброчесності, плагіату та пошук плагіату в текстах.	2/2	Вільна дискусія Виконання задач та їх обговорення	Основна: 1–3 Додаткова: 6,9,14,15,30 .	1. Підготувати доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (1 год.). Всього: (4 /5 години).	Опитування на семінарі, (0-5 балів) Завдання: (0-5 балів).
Модульна контрольна робота		Розгорнута відповідь на питання	Основна: 1–6 Додаткова: 7-30.	Повторити навчальний матеріал тем 4-8 (2/ 3 години)	10 балів

Всього балів за змістовим модулем 2					30
Всього годин за змістовим модулем 2	46 / 46				
Лекцій	8 / 4				
Семінарських занять	8 / 4				
Лабораторних занять					
Самостійна робота	30 / 38				
Підсумковий контроль: екзамен		Усний екзамен, 2 теоретичні 1 практичне питання в білетах			40

10. Система оцінювання та вимоги

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 100-бальною шкалою Університету, чотирибальною шкалою (5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»), і шкалою оцінок ЄКТС. На поточний контроль відводиться 60 балів, на підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів.

Оцінювання поточної успішності студентів на окремих навчальних заняттях та за виконання завдань самостійної роботи визначається диференційовано, відповідно до рівня складності завдань, та встановлюється в межах від 0 до 5 балів.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань

Виконання модульних контрольних робіт, завдань самостійної роботи та індивідуальних завдань є обов'язковим. До їх виконання допускаються всі студенти. Студент, який не виконав поточних завдань, не підготувався, семінарських, отримує не отримує жодного бала. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати шляхом виконання у визначений термін завдань, передбачених програмою. За виконані завдання нараховуються від 0 до 5 балів.

Студенти, які за результатами поточного контролю набрали менше 20 балів, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою. Студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, допускаються до екзамену.

11. Критерії оцінювання успішності навчання

1. Завданням **поточного контролю** є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання завдань індивідуальної та самостійної роботи, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання есе та анотацій, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал та ін.

Критеріями оцінювання у ході поточного контролю є:

а) під час поточної аудиторної роботи на лекційних та семінарських заняттях:

- активна участь у дискусіях та пропонуваннях формах роботи на лекційних та семінарських заняттях;
- доповнення та запитання на лекційних та семінарських заняттях.

б) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет-ресурсів тощо);

- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

в) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

г) при виконанні завдань для самостійної та індивідуальної роботи:

- повнота виконання завдання;
- творчість та самостійність виконання.

2. Модульна контрольна робота містить 5 завдань, кожне з яких оцінюється 2 балами

Бали	Критерії оцінювання
2	Відповідь повністю відповідає на питання, демонструє глибоке розуміння матеріалу та здатність до аналізу. Відповідь містить чіткі та переконливі аргументи, підтримані прикладами або доказами.
1,5	Відповідь містить аргументацію та приклади, але може бути менш деталізованою або менш переконливою. Відповідь має загальну структуру, але може містити окремі помилки у висловлюванні або невдалі формулювання.
1	Відповідь має обмежену або нечітку аргументацію, студент при відповіді на питання допустив незначні помилки, які не вплинули на суть питання.
0,5	Студент продемонстрував певне розуміння питання, але при відповіді допускає грубі помилки або не може виконати той чи інший етап розв'язування.

3. Завданням **підсумкового контролю** (екзамену) є комплексна діагностика результатів навчання, глибини засвоєння студентом програмного матеріалу з навчальної дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими його змістовими модулями, здатності до творчого використання набутих знань. Екзамен проводиться у формі розгорнутої відповіді на 2 теоретичні питання (кожна оцінюється 15 балами) та виконання 1 практичного завдання (оцінюється 10 балами). Критерії оцінювання усної відповіді на теоретичне питання білета.

Бали	Критерії оцінювання
15 балів	Надати чітку, розгорнуту відповідь на питання білету. Відповідь має повністю відповідати на питання, демонструвати глибоке розуміння матеріалу та здатність до аналізу.
10 балів	Виконати завдання на основі чинного законодавства.

12. Додаткові завдання та активності здобувачів вищої освіти.

- Студенти мають можливість опанування змістових елементів дисципліни в умовах неформальної освіти, які відповідають тематиці навчальної дисципліни та отримати відповідні сертифікати, визнання результатів здійснюється відповідно до встановлених заходів контролю (оцінювання) та в порядку затвердженому в нормативних документах університету.
- Деталізовані завдання для самостійної роботи розміщуються в Googl класі. Додаткові завдання та активності здобувачів вищої освіти визначено у методичних рекомендаціях з курсу.

13. Перелік питань /завдань для підсумкового контролю

Перелік питань для самоконтролю

1. Авторське право в об'єктивному розумінні.
2. Авторське право у суб'єктивному розумінні.

3. Співвідношення понять «авторське право» і «суміжні права».
4. Авторське право в системі права України.
5. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
6. Всесвітня конвенція про авторське право.
7. Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення («Римська конвенція»).
8. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм.
9. Характеристика співвідношення понять автор та суб'єкт авторського права.
10. Здійснення авторських прав неповнолітніх та недієздатних громадян.
11. Вітчизняні й іноземні громадяни як суб'єкти авторського права.
12. Юридичні особи як суб'єкти авторського права.
13. Службові твори як об'єкти авторського права.
14. Природа особистих немайнових прав.
15. Підстави для обмеження строку охорони майнового права автора.
16. Вільне використання творів без виплати винагороди.
17. Вільне використання творів з виплатою винагороди.
18. Цитування як один із видів обмежень авторського права.
19. Право на винагороду за використання творів та її форми. Встановлення розміру і порядку виплати авторської винагороди. Мінімальні ставки авторської винагороди.
20. Причини переходу твору до суспільного надбання.
21. Права та обов'язки членів суспільства по відношенню до твору, який перейшов до суспільного надбання.
22. Принципи правової охорони творів.
23. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права та договорів, які стосується права автора на твір.
24. Передання та перехід майнових авторських прав.
25. Відповідальність сторін за порушення авторського договору.
26. Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів авторського права.
27. Передача права на використання твору.
28. Здійснення автором комплексу своїх прав самостійно.
29. Здійснення авторських прав з допомогою представників.
30. правонаступники як суб'єкти здійснення авторських прав.
31. Сфера дії суміжних прав.
32. Принципи та критерії виникнення суміжних прав.
33. Презумпція суміжних прав.
34. Визначення суб'єктів суміжних прав у законодавстві зарубіжних країн.
35. Знак охорони суміжних прав.
36. Необхідність охорони прав виконавців.

37. Диригент музичних і музично-драматичних творів як суб'єкт суміжних прав.
38. Режисери-постановники як суб'єкти суміжних прав.
39. Загальна характеристика права виконавця на публічне сповіщення своїх незафіксованих виконань (прямий ефір).
40. Право виконавця на фіксацію у фонограмах чи відеограмах своїх раніше незафіксованих виконань.
41. Право виконавців на відтворення (пряме і (або) опосередковане) своїх виконань, зафіксованих без їх згоди у фонограмі чи відеограмі, чи за їх згодою, але якщо відтворення здійснюється з іншою метою, ніж та, на яку вони дали свою згоду.
42. Особливості права виконавця на розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, шляхом першого продажу або іншої передачі права власності.
43. Право виконавця на комерційний прокат, майновий найм своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі.
44. Загальна характеристика права виконавця на розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмах чи відеограмах, через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за власним вибором.
45. Необхідність охорони прав виробників фонограм і відеограм.
46. Права виробника фонограми або відеограми та охорона авторських прав і прав виконавців.
47. Необхідність охорони прав організацій мовлення.
48. Розвиток колективного управління правами в Україні.

Список рекомендованої літератури / інтернет-ресурси / нормативні документи Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua/> - Верховна Рада України
2. <http://www.kmu.gov.ua/> - Кабінет Міністрів України
3. <http://www.ccu.gov.ua/> - Конституційний Суд України
4. <http://www.scourt.gov.ua/> - Верховний Суд України

Базові джерела

1. Цивільний кодекс України. Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст. 461. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20>
3. Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>

4. Про державну реєстрацію авторського права і договорів які стосуються авторського права на твір: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>
5. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>

Додаткові джерела талітература

6. Андрощук Г. Незаконне поширення е-газет через месенджери: наслідки для порушення авторських прав // Юридика Газета. – 2020. – 8 верес. – С. 18–19.
7. Арданов О. Авторське право проти штучного інтелекту. Хто переможе? <https://epravda.com.ua/columns/2023/10/06/705195/>
8. Зеров К. Чи мріють системи генеративного штучного інтелекту про електричних овець? Поняття та умови охороноздатності об'єктів, згенерованих системами ШІ в Україні // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2023. – № 4/5. С.91-100
9. Вахонєва Т. М. Авторське право і суміжні права в Україні : Навчальний посібник. – Київ : ВД «Дакор», 2019. 576 с.
10. Іващенко В.П. Проїдак Ю.С. Фріман І.М. Фріман Є.М. Авторське право: Навчальний посібник Іващенко В.П., Проїдак Ю.С. Фріман І.М.Фріман Є.М. Дніпро , Акцент ПП., 2021. 141 с.
11. Іващенко В., Колісник А.,О. Кульбашна Законодавче забезпечення права інтелектуальної власності в Україні та інших державах: порівняльний аспект. Часопис Київського університету права. 2022/1.С.169-172 .
12. Іващенко В., Колісник А. Кульбашна О. Формування системи правового регулювання авторського права та суміжних прав в Україні у 90-х рр. XX ст. Юридичний вісник. 2'2022. С.68-75
13. Іващенко. В. Окремі аспекти внесення інтелектуальних прав до статутного капіталу господарського товариства. Юридичний вісник №1/2024 С. Юридичний вісник №1/2024 С.113-119 http://yurvisnyk.in.ua/v1_2024/12.pdf
14. Іващенко В. Особливості тлумачення права інтелектуальної власності в розрізі права власності в практиці Європейського суду з прав людини. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2024 № 68. С.131-134. <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc68/28.pdf> .
15. Іващенко В., Кузьмінський О.Особливості тлумачення авторських прав у практиці Європейського суду з прав людини. Право і суспільство №2/2025. С.421-426. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/2_2025/59.pdf
16. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.

17. Права інтелектуальної власності та їх захист : навчально-метод. посібник для здобувачів вищої освіти галузі знань 08 «Право» спец. [Електронне видання] / О. І. Харитонova, Г. О. Ульянова С. В. Мазуренко, А. В. Кирилук, Н. П. Бааджи, Л. І. Галупова, І. В. Мартинюк. Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. – 121 с.
18. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар / О. В. Коротюк. – К. : ОВК, 2024. – 340 с.
https://jurkniga.ua/contents/tsivilniy-kodeks-ukraini-kniga-iv-pravo-intelektualnoi-vlasnosti.pdf?srsId=AfmBOopPNKY68lyPSYxUlzuoV6nWsOUUHBhBij3Y0mscAljKDM_3iEnd
19. Зінченко В. М., Рубан Ю. О. Авторське право в Україні // Інтелект. Особистість. Цивілізація. – 2023. – № 1 (20). – С. 69–75. – DOI: 10.33274/2079-4835-2020-20-1-69-75.
20. Троцька В. Авторське право і суміжні права онлайн-медіа // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2024. –
<https://drive.google.com/file/d/17Npdv7JIS5jT7y7ivEbhhgc6Ue39Otkp/view> .
21. Вальчук Д. В. Авторське право штучного інтелекту: проблеми та шляхи вирішення // Сучасний науковий журнал. – 2024. – № 3 (1). – С. 7–15.
22. Шапочка О. О. Інтелектуальна власність та авторське право: теоретичні та практичні аспекти // Сучасний науковий журнал. – 2025. – № 7 (4).
<https://mosjournal.com/index.php/journal/issue/view/7>
23. Скібицький Р. В. Дослідження комплексного підходу до змін правової природи захисту авторського права і суміжних прав в Україні: імплементація міжнародного правового регулювання та зміни до вітчизняного законодавства // Вісник Університету «Україна». – 2021. – № 3 (30)..
24. Перевалова Л. В., Лисенко І. В., Гаряєва Г. М., Ткачов М. М., Семко М. О. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з навчального курсу «Авторське право і суміжні права» / НТУ «ХП». – Харків, 2024. – 80 с.
25. Плотнікова М. В. Методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Міжнародна охорона прав інтелектуальної власності» / СумДУ. – Суми, 2024. – 84 с.
26. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. / І. О. Мікульонок. – Київ : Політехніка : Ліра-К, 2020. – 230 с.
27. Чижмарь К. І., Журавльов Д. В. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність : практ. посіб. / упоряд.: К. І. Чижмарь, Д. В. Журавльов. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 224 с.
28. Право інтелектуальної власності. Підручник. За заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., к.ю.н., доц. Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
29. Сорока Н. Є. Авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві: європейський досвід [Текст] : монографія / Наталія Сорока. Харків : Право, 2019. 332 с.
30. Посібник для суддів з інтелектуальної власності / Бенедисюк І. М. та ін. Київ : К.І.С., 2018. 424 с.

